



Verslag discussievragen SCCM auditordagen ISO 14001 editie 2025

24 april 2025

Vragen met betrekking tot register wet- en regelgeving en het beoordelen van de effectiviteit van het managementsysteem met betrekking tot compliance

VRAGEN 1 T/M 7 EN GEWENSTE BENADERING

- 1 Op basis van 6.1.4 dient een organisatie te bepalen 'hoe de complianceverplichtingen van toepassing zijn op de organisatie'. In bijlage 1 is een voorbeeld opgenomen van de wijze waarop dit kan worden gedocumenteerd. Welke informatie (kolommen) zijn 'nice to have' maar niet noodzakelijk om aan ISO 14001 te voldoen?

Tijdens de vijf auditordagen zijn er in totaal 213 reacties gegeven. Onderstaand zijn deze verdeeld in procenten.

A	Alle kolommen zijn noodzakelijk	- 35%
B	1e kolom <u>niet</u> noodzakelijk	- 5%
C	2e kolom <u>niet</u> noodzakelijk	- 5%
D	3e kolom <u>niet</u> noodzakelijk	- 6%
E	4e kolom <u>niet</u> noodzakelijk	- 26%
F	5e kolom <u>niet</u> noodzakelijk	- 23%

→ **Gewenste benadering**

Organisaties moeten hun complianceverplichtingen in kaart brengen. De verplichtingen vanuit wet- en regelgeving zijn hier een belangrijk onderdeel van. Tijdens de auditordagen is een aantal aspecten belicht:

- Er moet een link gelegd worden tussen milieuaspect en de compliance-eis. Dit wordt meestal gedaan in het milieuaspectenregister, maar dit kan ook elders geregeld worden.
- Duidelijk moet zijn waar de eisen vandaan komen (2e en 3e kolom), logisch zou zijn om bij de Omgevingswet aan te geven vanuit welk besluit van de wet een verplichting afkomstig is en welk artikelnummer van toepassing is. Deze informatie is onder andere van belang om te bepalen of het overzicht compleet is en om toekomstige wijzigingen in wet- en regelgeving goed te kunnen verwerken.
- Om een beoordeling van de compliance door de organisatie mogelijk te maken, moet er inzicht zijn in de concrete eisen waaraan de organisatie moet voldoen. Dit kan door de letterlijke artikeltekst in een compliance 'register' op te nemen of een praktische vertaling hiervan.
- Het toepassingsbereik zoals opgenomen in het voorbeeld in bijlage 1 (4e kolom) is voor 26% van de deelnemers niet strikt noodzakelijk vanuit de eisen van de normartikelen 6.1.3 en 9.1.2 maar indien er veranderingen in de organisatie zijn (bijvoorbeeld verandering van processen of opgeslagen hoeveelheid gevaarlijke stoffen) is het aangeven van een verklaring over

toepassingsbereik handig bij het uitvoeren van het management of change proces. Een toelichting op het toepassingsbereik kan voorkomen dat opnieuw per artikel beoordeeld moet worden of een artikel nog wel of alsnog van toepassing is. Ook kan een toelichting ervoor zorgen dat je bij een controle op de compliance sneller door hebt als er grenzen overschreden worden door lichte verschuivingen in processen. Het belang van de informatie in deze kolom is zeker van belang wanneer een organisatie net onder de aangegeven grens opereert. Dan zal geborgd moeten zijn dat deze niet wordt overschreden. De informatie uit deze kolom kan uiteraard ook op een andere plaats in het managementsysteem worden vastgelegd.

- Volgens 23% van de deelnemers is het niet noodzakelijk om de informatie uit de 5e kolom in het register op te nemen. Overeenstemming is er over het feit dat de informatie wel beschikbaar dient te zijn om de eigen beoordeling van naleving uit te voeren (normparagraaf 9.1.2).

- 2 Verzamelt u bij de voorbereiding van een audit informatie als basis voor de beoordeling van de effectiviteit van het managementsysteem met betrekking tot naleving van wet- en regelgeving?

De vraag is door 140 deelnemers beantwoord. Door 32% van de auditors wordt er vooraf geen informatie verzameld. Bij de informatie die door de andere auditors wordt verzameld kan onderscheid worden gemaakt tussen informatie van het bedrijf zelf en informatie van buiten het bedrijf.

→ **Gewenste benadering**

Bij de informatie die door de andere auditors wordt verzameld kan onderscheid worden gemaakt tussen informatie van het bedrijf zelf en informatie van buiten het bedrijf.

Informatie van het gecertificeerde bedrijf:

- directiebeoordeling;
- informatie op de website van het bedrijf;
- register wet- en regelgeving;
- resultaten van de eigen beoordeling van compliance;
- milieuaspectenregister;
- vorige auditrapport.

Informatie van buiten het gecertificeerde bedrijf

- wetgeving mogelijk van toepassing op het bedrijf (bijv. welke MBA's zijn mogelijk van toepassing);
- op internet zoeken naar berichten over het bedrijf (bijvoorbeeld incidenten);
- bij Seveso-bedrijven de samenvatting van het inspectierapport op BRZO+.

- 3 Hoe vaak vindt u dat in een auditcyclus aandacht moet worden besteed aan de effectiviteit van het managementsysteem met betrekking tot naleving van wet- en regelgeving?

Deze vraag is tijdens vier van de vijf auditordagen gesteld, er zijn in totaal 145 antwoorden gegeven. Onderstaand zijn deze verdeeld in procenten.

A Eenmaal in de auditcyclus	3%
B Tweemaal in de auditcyclus	5%
C Elke audit	87%
D Anders	6%

→ **Gewenste benadering**

Tijdens de discussie is geconcludeerd dat de naleving van wet- en regelgeving tijdens elke audit aan de orde komt. Dit kan op verschillende manieren gebeuren, bijvoorbeeld:

- Vraag naar actualiteit van register wet- en regelgeving, bijvoorbeeld bij nieuwe of gewijzigde wet- en regelgeving;
- Vraag naar wijzigingen waarvoor een management of chance procedure is gevolgd. Beoordeeld kan worden of daarbij ook wet- en regelgeving aan de orde is gekomen;
- Vraag naar eventuele bezoeken van toezichthouders en/of communicatie met toezichthouders;
- Vraag naar eventuele incidenten;
- Vraag naar eigen beoordeling van compliance met wet- en regelgeving;
- Als onderdeel van audittrails waarbij voor bepaalde milieuaspecten ook de wet- en regelgeving in de audittrail wordt meegenomen;
- Vraag naar rapportages die bij toezichthouders moeten worden ingediend;
- Vraag naar directiebeoordeling en de wijze waarop daarbij in is gegaan op de naleving van wet- en regelgeving.

- 4 Zijn er auditvragen die u standaard stelt ten aanzien van de effectiviteit van het managementsysteem ten aanzien van naleving van wet- en regelgeving?

→ **Gewenste benadering**

Voorbeelden van vragen die worden gesteld om de effectiviteit van het managementsysteem ten aanzien van naleving te beoordelen:

- Wat zijn de laatste wijzigingen in register wet- en regelgeving, hoe wordt het actueel gehouden? Zijn daarvoor de competenties aanwezig?
- Wanneer is de laatste eigen beoordeling van compliance uitgevoerd, wat zijn de resultaten?
- Wie voert de eigen beoordeling uit, welke competenties zijn nodig en aanwezig?
- Zijn er afwijkingen vastgesteld bij de eigen beoordeling? Hoe is daar vervolg aan gegeven?
- Is er communicatie/correspondentie geweest met toezichthouders? Wat is de inhoud daarvan?
- Zijn er verplichte rapportages aan overheid (bijvoorbeeld energie-informatieplicht)? Zijn deze op tijd ingediend?
- Hoe is de kwaliteit van de aan de overheid gerapporteerde informatie geborgd?
- hebben er zich incidenten voorgedaan? Hoe zijn incidenten gerapporteerd? Is bij eventuele incidenten het proces om deze te melden bij toezichthouder gevolgd?

- Is de directie op de hoogte van de stand van zaken met betrekking tot naleving; hoe is de directie betrokken en is er gerapporteerd in de directiebeoordeling?
- Wat zijn wijzigingen die hebben plaatsgevonden en is daarbij geanticipeerd op de mogelijke consequenties voor de naleving?
- Wanneer is voor het laatst tijdens interne audits aandacht besteed aan de werking van processen relevant voor de naleving? Hoe is dit tijdens de interne audits beoordeeld? Wat zijn de uitkomsten?
- Voor bepaalde eis uit wet- en regelgeving een audittrail uitvoeren naar de wijze waarop de naleving in de processen is geborgd.

- 5 Doet u in elk auditrapport een uitspraak met onderbouwing op over de effectiviteit van het managementsysteem ten aanzien van naleving van wet- en regelgeving?

Deze vraag is tijdens vier van de vijf auditordagen gesteld, er zijn in totaal 145 antwoorden gegeven. Onderstaand zijn deze verdeeld in procenten.

A Niet standaard	4%
B Wel uitspraak, geen onderbouwing	8%
C Uitspraak met onderbouwing	87%
D Anders	2%

→ **Gewenste benadering**

Op basis van ISO 17021-1 in combinatie EA 7/04 is het vereist dat een uitspraak met onderbouwing wordt gedaan over de effectiviteit van het managementsysteem met betrekking tot naleving van wet- en regelgeving.

- 6 Bent u bekend met de inhoud van EA 7/04?

Deze vraag is tijdens vier van de vijf auditordagen gesteld, er zijn in totaal 145 antwoorden gegeven. Onderstaand zijn deze verdeeld in procenten.

A Niet van gehoord	32%
B Heb ervan gehoord maar ken de inhoud niet precies	49%
C Ken de inhoud goed	18%
D Anders	1%

→ **Gewenste benadering**

Van belang is dat alle ISO 14001-auditors op de hoogte zijn van de inhoud van EA 7/04 en de daarin opgenomen uitgangspunten kennen. Wanneer dit is verwerkt in de interne procedures van de CI is de bekendheid met EA 7/04 minder van belang.

7 Wat zijn 'bewijzen' dat het managementsysteem effectief is met betrekking tot naleving van wet- en regelgeving?

→ **Gewenste benadering**

Mogelijk bewijzen voor de effectiviteit van het managementsysteem zijn:

- Actueel register van wet- en regelgeving, waarin bijvoorbeeld bepaalde wijzigingen in wet- en regelgeving zijn verwerkt;
- Eigen beoordeling van de organisatie die met voldoende diepgang is uitgevoerd en waarbij relevante bevindingen zijn gedaan;
- Verbeteringen die zijn doorgevoerd na eerdere eigen bevindingen van non-compliance;
- Melding van non-compliance bij toezichthouder en afspraken over te nemen acties;
- Deskundigheid en handelwijze van personen die eigen beoordeling van compliance uitvoeren;
- Audittrails die als steekproef door de CI zijn uitgevoerd en waarbij compliance is vastgesteld;
- Interne audits waarbij de processen van belang voor compliance adequaat worden getoetst;
- Directiebeoordeling waarbij de directie aantoonbaar aandacht besteedt aan de werking van proces van naleving;
- Interne correctiemechanismen die aantoonbaar werken;
- Rondgangen waarbij geconstateerd wordt dat naleving van specifieke eisen op orde is;
- Monitoring en meetsystemen die aan eisen voldoen.

Het feit dat toezichthouders bij een inspectie geen overtredingen hebben geconstateerd is geen bewijs dat het managementsysteem effectief is. Het is wel ondersteunend aan de eigen bevindingen van de certificatie-instelling.

BIJLAGE

Voorbeeld register wetgeving

Register op artikelniveau. Let op: het voorbeeld bevat een kleine selectie van artikelen die van toepassing zijn.

ACTIVITEIT (AFDELING OF PARAGRAAF)	WET/ BESLUIT	ARTIKELNR. EN ONDERWERP	TOELICHTING TOEPASSINGSBEREIK	VERTALING VAN DE EIS / CONTROLEVRAAG
Afdeling 2.4 Specifieke zorgplicht	Bal	2.11 Zorgplicht water		De verplichting om alles te doen om effecten naar het milieu te beperken, zit voor een deel verwerkt in de controlevragen. Let op of bij voorzieningen en installaties maatregelen zijn genomen om te zorgen voor o.a. goed en tijdig onderhoud, filters worden vervangen, afval wordt gescheiden en juist wordt afgevoerd, registraties van bijvoorbeeld onderhoud worden bijgehouden.
§ 3.2.9 Opslaan van gevaarlijke stoffen in verpakking	Bal	3.27 Aanwijzing milieubelastende activiteiten	In de brandwerende kast worden ongeveer 65 liter brandbare stoffen opgeslagen.	Controleer aan de hand van de eisen van Bal artikel 3.27 of er eisen worden gesteld aan de opslag van gevaarlijke stoffen in verpakking. Dit is afhankelijk van de hoeveelheid en de ADR-klasse.
§ 4.98 Opslaan van gevaarlijke stoffen in verpakking	Bal	4.1012 Externe veiligheid		Worden verpakte gevaarlijke stoffen opgeslagen <u>conform PGS 15</u> ? Zie Bal artikel 4.1012 voor uitzonderingsregels.
PGS 15 Opslaan van gevaarlijke stoffen in verpakking <10 ton	PGS 15	3.1 Werkvoorraad		Voldoet de hoeveelheid gevaarlijke stoffen buiten de opslag, aan de definitie werkvoorraad?
PGS 15 Opslaan van gevaarlijke stoffen in verpakking <10 ton	PGS 15	3.4.11 Noodplan	Bedrijfsnoodplan is aanwezig bij de ingang	Is er bij de ingang van de locatie of bij de portier een instructie aanwezig waarin is aangegeven welke personen en/of instanties moeten worden geïnformeerd in geval van een calamiteit? En is de instructie actueel?
§ 4.21 Reinigen, lijmen en coaten van diverse materialen	Bal	4.340 bodembeschermende voorzieningen		Worden bodembedreigende stoffen verwerkt boven een bodembeschermende voorziening? Wordt er gebruik gemaakt van een dompelbad dat automatisch vult, is het bad voorzien van een automatisch afslagmechanisme? Wordt dit regelmatig onderhouden en op goede werking gecontroleerd?
§ 4.21 Reinigen, lijmen en coaten van diverse materialen	Bal	4.347 Lucht en geur		Worden lucht en geuremissies aan de bron afgezogen? Dit moet bij de volgende activiteiten: a. Het reinigen, lijmen of coaten van voorwerpen door het vernevelen van vluchtige organische stoffen met een nevelspuit.
§ 4.21 Reinigen, lijmen en coaten van diverse materialen	Bal	4.352 Oplosmiddelen		Worden er voor het reinigen, lijmen of coaten vluchtige organische oplosmiddelen gebruikt in een hoeveelheid >1000 kg/jaar? Dan moeten oplosmiddelarme producten en methoden worden toegepast. Zie Bal artikel 4.352 op welke wijze aan de eis van dit artikel kan worden voldaan.
§ 5.4.1 Verduurzaming van het energieverbruik	Bal	5.15 Maatregelen verduurzaming	Van toepassing omdat de ondergrens voor elektriciteit wordt overschreden.	Is het energieverbruik per jaar groter dan 50.000 kWh elektriciteit en 25.000 m ³ aardgasequivalent? Zo ja: zijn alle energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van 5 jaar of korter uitgevoerd?
Afd. 3.4 Duurzaamheid	Bal	3.87 Energielabel		Is een geldig energielabel voor het kantoorgebouw aanwezig?
§ 3.4.2 Laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen	Bal	3.87b Oplaadpunten	>20 parkeerplaatsen en 4 oplaadpunten aanwezig. (Er wordt gekeken naar de mogelijkheid voor meer oplaadpunten)	Is er bij >20 parkeerplaatsen een oplaadpunt voor elektrische voertuigen aanwezig? (Van toepassing vanaf 2025)

Contact

U bent van harte uitgenodigd uw vraag aan ons voor te leggen.

Bedrijven, organisaties, adviseurs, toezichthouders, certificatie-instellingen en andere belanghebbenden helpen we graag verder.

Mijn.sccm is hét kennisplatform voor ISO 14001, ISO 45001 en ISO 50001.

Op mijn.sccm vindt u onder andere samenvattingen van de meest relevante milieu- en G&VW-wet- en -regelgeving en halfjaarlijkse overzichten van gewijzigde wet- en regelgeving. Kijk op mijn.sccm.nl en meld u aan!

Stichting Coördinatie Certificatie Managementsystemen voor milieu en gezond en veilig werken (SCCM)

Postbus 13507
2501 EM Den Haag
T 070 - 362 39 81
info@sccm.nl
www.sccm.nl

Uitgave SCCM, Den Haag, 24 april 2025

Copyright SCCM

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden openbaar gemaakt en/of verveelvoudigd door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van SCCM.

Disclaimer

De inhoud van deze brochure is met uiterste zorg samengesteld, desondanks kunnen fouten en onvolledigheden niet geheel worden uitgesloten. SCCM aanvaardt derhalve geen enkele aansprakelijkheid, ook niet voor directe of indirecte schade ontstaan door of verband houdend met het gebruik van de inhoud van deze uitgave.